

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อ ประเมินประสิทธิผลของการใช้จ่ายงบประมาณ และศึกษาปัญหาอุปสรรค ตลอดจนผลกระทบของการใช้จ่ายงบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2552 ประชากรที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร พนักงาน และประชาชน การเก็บข้อมูลของการศึกษานี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว จำนวน 12 ราย กลุ่มตัวอย่างประชาชนผู้ได้รับผลจากดำเนิน โครงการก่อสร้างถนนและสะพานตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน 364 ราย โดยได้แจกแบบสอบถามและได้รับกลับคืนมา จำนวน 12 ชุด และ จำนวน 364 ชุด ตามลำดับ คิดเป็นหนึ่งร้อยเปอร์เซ็นต์ และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ จำนวน 7 ราย ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่างๆ โดยนำเสนอผลการศึกษากออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาจากเอกสาร

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณตาม ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว โดยใช้วิธีการประเมินแบบ CIPP Model มาเป็นตัวกำหนดคำถาม ใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ประกอบด้วย

1. ผลการศึกษากับพนักงานผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว ประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

2. ผลการศึกษากับประชาชน ที่ได้รับผลจากดำเนิน โครงการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2552 ประกอบด้วย

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
ในด้านผลผลิต

3. ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว ประกอบด้วย

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณตาม ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว โดยใช้วิธีการประเมินแบบ CIPP Model มาเป็นตัวกำหนด
คำถาม ใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคจากการใช้จ่ายงบประมาณตาม ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว พ.ศ.2552

ส่วนที่ 4 ผลกระทบจากการใช้จ่ายงบประมาณตาม ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว พ.ศ.2552

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาจากเอกสาร

1. ข้อมูลทั่วไป

องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2539 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 ปัจจุบันเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง มีเนื้อที่ ประมาณ 16.07 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 10,043.75 ไร่ มีจำนวนหมู่บ้านในเขตความรับผิดชอบทั้งสิ้น 10 หมู่บ้าน 3,717 ครัวเรือน ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่เกษตรกรรม บางส่วนมีลักษณะเป็นทุ่งหญ้า มีแม่น้ำสำคัญที่ไหลผ่าน คือ แม่น้ำคู่ย

2. ข้อมูลด้านงบประมาณ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว ได้จัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2552 โดยแยกรายละเอียดตามแผนงาน ดังตาราง

ตารางที่ 4.1 แสดงการจัดสรรงบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2552 ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว จังหวัดลำปาง จากงบประมาณทั้งสิ้น 21,158,360 บาท โดยแยกรายละเอียดตามแผนงานได้ดังนี้

ที่	แผนงาน	งบประมาณ (บาท)	คิดเป็นร้อยละ
1	แผนงานบริหารงานทั่วไป	9,937,500	46.97
2	แผนงานการรักษาความสงบภายใน	135,000	0.64
3	แผนงานการศึกษา	924,540	4.37
4	แผนงานสาธารณสุข	275,800	1.30
5	แผนงานสังคมสงเคราะห์	1,452,000	6.86
6	แผนงานเคหะและชุมชน	6,676,340	31.55
7	แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	92,000	0.43
8	แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ	461,000	2.18
9	แผนงานงบกลาง	1,204,180	5.70
	รวมทั้งสิ้น	21,158,360	100

จากตารางที่ 4.1 การจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาตำบลบ่อแก้ว ในแผนงานคณะ และชุมชน มีการตั้งงบประมาณไว้ทั้งสิ้น 6,676,340 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.55 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2552

ตารางที่ 4.2 แสดงการจัดสรรงบประมาณในหมวดงบลงทุนตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2552 จำนวน 5,815,300 บาท ดังนี้

ที่	หมวดรายจ่าย	งบประมาณ (บาท)	คิดเป็นร้อยละ
1	ค่าครุภัณฑ์	246,400	4.24
2	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	5,568,900	95.76
	รวมทั้งสิ้น	5,815,300	100

จากตารางที่ 4.2 ในหมวดงบลงทุน มีการตั้งงบประมาณไว้ทั้งสิ้น จำนวน 5,815,300 บาท โดยเป็นการจัดสรรงบประมาณ ในประเภทค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง จำนวน 5,568,900 บาท คิดเป็นร้อยละ 95.76 ของรายจ่ายในหมวดงบลงทุนทั้งหมด

ตารางที่ 4.3 แสดงการจัดสรรงบประมาณในประเภทค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2552 จำนวน 5,568,900 บาท โดยแยกตามประเภทการดำเนินงาน ได้ดังนี้

ที่	ประเภทการดำเนินงาน	งบประมาณ (บาท)	คิดเป็นร้อยละ
1	ประเภทอาคารต่างๆ	544,800	9.78
2	ประเภทค่าต่อเติมหรือตัดแปลงอาคาร	339,700	6.10
3	ประเภทสะพาน	300,000	5.39
4	ประเภทถนน	4,171,100	74.90
5	ประเภทรั้ว	213,300	3.83
	รวมทั้งสิ้น	5,568,900	100

จากตารางที่ 4.3 ในประเภทค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง มีการตั้งงบประมาณไว้ทั้งสิ้น จำนวน 5,568,900 บาท โดยเป็นงบประมาณประเภทถนน จำนวน 4,171,100 บาท คิดเป็นร้อยละ 74.90 ของรายจ่ายประเภทค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างทั้งหมด

ตารางที่ 4.4 แสดงการจัดสรรงบประมาณในประเภทโครงการก่อสร้างถนนและสะพาน ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2552 จำนวน 4,471,100 บาท ดังนี้

ที่	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)
1	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านท่าข้าว หมู่ที่ 4	72,500
2	โครงการก่อสร้างขยายไหล่ทาง บ้านท่าข้าว หมู่ที่ 4	38,600
3	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านน้ำโห่ง หมู่ที่ 5	336,400
4	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านน้ำโห่ง หมู่ที่ 5	81,400
5	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านน้ำโห่ง หมู่ที่ 5	128,100
6	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านฮ่องกอก หมู่ที่ 7	373,900
7	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านฮ่องกอก หมู่ที่ 7	378,500
8	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านท่าล้อ หมู่ที่ 9	161,300
9	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านท่าล้อ หมู่ที่ 9	56,000
10	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านเขลางค์ทอง หมู่ที่ 12	324,000
11	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านเขลางค์ทอง หมู่ที่ 12	74,900
12	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านดงสันเงิน หมู่ที่ 15	436,600
13	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านสายลมจอย หมู่ที่ 16	134,000
14	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านสายลมจอย หมู่ที่ 16	228,100
15	โครงการก่อสร้างถนนแอสฟัลต์ติกคอนกรีต (Overlay) บ้านพรประสิทธิ์ หมู่ที่ 17	520,400
16	โครงการวางท่อคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านป่าเหียง หมู่ที่ 1	826,400
	รวมทั้งสิ้น	4,171,100
1	โครงการก่อสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านเขลางค์ทอง หมู่ที่ 12	300,000
	รวมทั้งสิ้น	300,000

จากตารางที่ 4. 4 ประเภทโครงการก่อสร้างถนน มีการตั้งงบประมาณไว้ทั้งสิ้น จำนวน 4,171,100 บาท จำนวน 16 โครงการ ขณะที่โครงการก่อสร้างสะพาน มีการตั้งงบประมาณไว้ทั้งสิ้น จำนวน 300,000 บาท จำนวน 1 โครงการ

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณตาม ข้อบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว โดยใช้วิธีการประเมินแบบ
CIPP Model

2.1 ผลการศึกษากับพนักงานผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว
ประกอบด้วย

4.5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละจำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	3	25.00
หญิง	9	75.00
รวม	12	100.00

จากตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของพนักงานฯ จำแนกตามเพศผู้ตอบ
แบบสอบถาม พบว่าพนักงานฯ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 75.00
และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 25.00

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละจำแนกตามอายุ

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 ปี	5	41.67
30 – 40 ปี	6	50.00
41 – 50 ปี	1	8.33
รวม	12	100.00

จากตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของพนักงานฯ จำแนกตามอายุผู้ตอบ
แบบสอบถาม พบว่าพนักงานฯ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00
อายุน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.67 และอายุ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.33

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละจำแนกตามระดับการศึกษา

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ระดับ ปวช./ปวส.หรือเทียบเท่า	4	33.33
ปริญญาตรี	6	50.00
สูงกว่าปริญญาตรี	2	16.67
รวม	12	100.00

จากตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไป ของพนักงานฯ จำแนกตามระดับการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า พนักงานฯผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาเป็นการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 33.33 และการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี คือ ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 16.67

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปจำแนกตามประเภทพนักงาน

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ	9	75.00
ลูกจ้างประจำ	1	8.33
พนักงานจ้าง	2	16.67
รวม	12	100.00

จากตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไป ของพนักงานฯ จำแนกตามประเภทพนักงาน พบว่า พนักงานฯ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาเป็นพนักงานจ้าง คิดเป็นร้อยละ 16.67 และ ลูกจ้างประจำ คิดเป็นร้อยละ 8.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปจำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 2 ปี	1	8.33
2 – 4 ปี	6	50.00
5 ปีขึ้นไป	5	41.67
รวม	12	100.00

จากตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของพนักงานฯ จำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว พบว่า พนักงานฯ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระยะเวลาปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง 2 - 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาเป็นระยะเวลาปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 41.67 และน้อยกว่า 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.33

2.2 ผลการศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามรูปแบบการประเมินแบบ CIPP MODEL ใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และ ด้านผลผลิต

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามด้านสภาพแวดล้อม (CONTEXT)

ด้านสภาพแวดล้อม (CONTEXT)	ระดับของความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
1.นโยบาย และวัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานมีความชัดเจน	1 (8.3)	8 (66.7)	3 (25.0)	-	-	3.83 (มาก)
2.หลักการและเหตุผลของการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพาน ถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจน	1 (8.3)	7 (58.3)	4 (33.3)	-	-	3.75 (มาก)
3.หลักการเหตุผลของโครงการก่อสร้างถนนและสะพาน สอดคล้องกับนโยบายผู้บริหาร	1 (8.3)	6 (50.0)	5 (41.7)	-	-	3.67 (มาก)
4.หลักการเหตุผลของโครงการก่อสร้างถนนและสะพาน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์หน่วยงาน	1 (8.3)	6 (50.0)	5 (41.7)	-	-	3.67 (มาก)
5.วัตถุประสงค์ของโครงการก่อสร้างถนนและสะพาน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์หน่วยงาน	1 (8.3)	8 (66.7)	2 (16.7)	1 (8.3)	-	3.75 (มาก)
6.นโยบายผู้บริหาร ถูกนำมาใช้เป็นฐานในการกำหนดหลักการและเหตุผลในการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพาน	-	11 (91.7)	1 (8.3)	-	-	3.92 (มาก)

ด้านสภาพแวดล้อม (CONTEXT)	ระดับของความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
7.สภาพปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ถูกนำมาเป็นฐานในการกำหนดหลักการและเหตุผลในการดำเนิน โครงการก่อสร้างถนนและสะพาน	-	6 (50.0)	5 (41.7)	1 (8.3)	-	3.42 (มาก)
8.โครงการก่อสร้างถนนและสะพานของอบต.บ่อแฮ้ว มีความเหมาะสม	-	9 (75.0)	2 (16.7)	1 (8.3)	-	3.67 (มาก)
9.โครงการก่อสร้างถนนและสะพานของอบต.บ่อแฮ้ว สอดคล้องกับงบประมาณที่ใช้จ่ายลงไป	-	6 (50.0)	5 (41.7)	1 (8.3)	-	3.42 (มาก)
ค่าเฉลี่ยรวม						3.67 (มาก)

จากตารางที่ 4.10 ผลการศึกษาพบว่า ในการใช้จ่ายงบประมาณดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว มองในด้านสภาพแวดล้อม (CONTEXT) พนักงานกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดเห็นว่า มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ นโยบายของผู้บริหาร ถูกนำมาใช้เป็นฐานในการกำหนดหลักการและเหตุผลในการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 นโยบาย และวัตถุประสงค์ ในการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพาน มีความชัดเจน เท่ากับ 3.83 สอดคล้องกับวิสัยทัศน์หน่วยงาน เท่ากับ 3.75 ทั้งนี้ หลักการและเหตุผลของการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพาน ได้ถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจน มีความสอดคล้องกับนโยบายผู้บริหารและวิสัยทัศน์หน่วยงาน ค่าเฉลี่ย อยู่ที่ 3.67 เท่ากัน ความเหมาะสมของโครงการก่อสร้างถนนและสะพานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ขณะที่ความสอดคล้องระหว่างโครงการก่อสร้างถนนและสะพานกับวงเงินงบประมาณที่ใช้จ่ายลงไป รวมไปถึงสภาพปัญหาความเดือดร้อนของ

ประชาชน ที่ถูกนำมาใช้เป็นฐานในการกำหนดหลักการและเหตุผลในการดำเนินโครงการก่อสร้าง ถนนและสะพาน อยู่ในระดับมากเท่ากัน ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42

สรุป ประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ มองในด้านสภาพแวดล้อม (CONTEXT) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว จังหวัดลำปาง โดยคิดจากค่าเฉลี่ยรวมแล้วจะอยู่ที่ระดับมาก คือ 3.67 ทั้งนี้กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มองว่า การกำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์ของผู้บริหารท้องถิ่นในปัจจุบันนี้ เกิดขึ้นจากการนำแนวคิดการบริหารจัดการที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดไว้ มาใช้ประกอบการปฏิบัติงานมากขึ้น รวมทั้งมี ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 เป็นแม่บทในการดำเนินงาน ประกอบกับมีการตรวจสอบจากหน่วยงานผู้กำกับดูแลอยู่เป็นระยะ ทั้งนี้ในส่วนของปัญหาและความต้องการของประชาชน สภาพความผันผวนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง นั้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมองว่า ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม นั้น ได้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในการจัดทำ บำรุงรักษา และให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ใ้ได้อย่างชัดเจนแล้ว ดังนั้น จึงไม่อาจปฏิเสธภาระหน้าที่ดังกล่าวได้เลย

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลป่อแก้ว ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามด้านปัจจัยนำเข้า (INPUT)

ด้านปัจจัยนำเข้า (INPUT)	ระดับของความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
1.อบต.ป่อแก้ว ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานตามโครงการก่อสร้างถนนและสะพานจากบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถ	-	1 (8.3)	9 (75.0)	1 (8.3)	1 (8.3)	2.83 (ปานกลาง)
2.อบต.ป่อแก้ว ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานตามโครงการก่อสร้างถนนและสะพานจากบุคคลผู้มีประสบการณ์	-	6 (50.0)	5 (41.7)	1 (8.3)	-	3.42 (มาก)
3.จำนวนเจ้าหน้าที่ในการดำเนินโครงการก่อสร้างฯมีอย่างเพียงพอ	-	9 (75.0)	3 (25.0)	-	-	3.75 (มาก)
4.คณะกรรมการดำเนินโครงการฯในแต่ละขั้นตอนการดำเนินงานโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานเป็นอย่างดี	-	9 (75.0)	3 (25.0)	-	-	3.75 (มาก)
5.เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโครงการฯเอาใจใส่ดูแลตรวจสอบการดำเนินโครงการฯเป็นอย่างดี	1 (8.3)	6 (50.0)	5 (41.7)	-	-	3.67 (มาก)

ด้านปัจจัยนำเข้า (INPUT)	ระดับของความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
6.อบต.บ่อแฮ้ว ได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการดำเนินโครงการฯไว้อย่างชัดเจน	1 (8.3)	8 (66.7)	3 (25.0)	-	-	3.83 (มาก)
7.ระยะเวลาในการดำเนินโครงการฯมีความเหมาะสม	1 (8.3)	8 (66.7)	3 (25.0)	-	-	3.83 (มาก)
8.การดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพาน มีการจัดวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และเทคโนโลยี ที่ทันสมัยอย่างเพียงพอและเหมาะสม	2 (16.7)	6 (50.0)	4 (33.3)	-	-	3.83 (มาก)
9.ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการเสนอโครงการฯ ให้กับ อบต.บ่อแฮ้ว ได้อย่างมีอิสระ ปราศจากการแทรกแซง	3 (25.0)	6 (50.0)	3 (25.0)	-	-	4.00 (มาก)
ค่าเฉลี่ยรวม						3.66 (มาก)

จากตารางที่ 4.11 ผลการศึกษาพบว่า ในการใช้จ่ายงบประมาณดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว มองในด้านปัจจัยนำเข้า (INPUT) พนักงานกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดเห็นว่า มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอโครงการก่อสร้างถนนและสะพานกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว ได้อย่างมีอิสระ ปราศจากการแทรกแซงของหน่วยงาน อยู่ในระดับมาก องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว ได้มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานไว้อย่างชัดเจน

รวมไปถึง ระยะเวลาในการดำเนินงานที่มีความเหมาะสม ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และเทคโนโลยี ที่ใช้ในการดำเนินงาน โครงการที่ทันสมัย เพียงพอและเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 จำนวนเจ้าหน้าที่ในการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานมีอย่างเพียงพอ ประกอบกับมีคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ ในแต่ละขั้นตอนการดำเนินงาน ที่มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานเป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.75 ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโครงการได้เอาใจใส่ดูแลตรวจสอบการดำเนินโครงการเป็นอย่างดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67

ส่วนความเหมาะสมในการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานตามโครงการก่อสร้างถนนและสะพาน จากบุคคลผู้มีประสบการณ์ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 ขณะที่การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานตามโครงการก่อสร้างถนนและสะพาน จากบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83

สรุป ประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ มองในด้านปัจจัยนำเข้า (INPUT) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว จังหวัดลำปาง โดยคิดจากค่าเฉลี่ยรวมแล้วจะอยู่ที่ระดับ มาก คือ 3.66 กล่าวคือ กลุ่มพนักงานผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มองว่าแม้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลจะมีไม่มากก็ตาม แต่ในเรื่องของจำนวนบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินโครงการก็มีเพียงพอ ประกอบกับมีกฎหมายกำหนดให้ยึดราคามาตรฐานครุภัณฑ์เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจซื้อ และการดำเนินงานต่างๆ นั้น อยู่ภายใต้หลักการแห่งกฎหมายว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่กำหนดให้การจัดซื้อจัดจ้างต้องพิจารณาจากผู้เสนอราคาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดและเสนอราคาต่ำสุดเป็นเกณฑ์ตัดสิน

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามด้านกระบวนการ (PROCESS)

ด้านกระบวนการ (PROCESS)	ระดับของความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
1.โครงการก่อสร้างถนนและสะพานของอบต.บ่อแฮ้ว มีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน	1 (8.3)	9 (75.0)	2 (16.7)	-	-	3.92 (มาก)
2.การดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานของอบต.บ่อแฮ้ว เป็นไปตามแผนที่วางไว้	1 (8.3)	8 (66.7)	3 (25.0)	-	-	3.83 (มาก)
3.ภาคประชาชนได้เข้าร่วมตรวจสอบการดำเนินโครงการก่อสร้างฯ ทุกโครงการ	5 (41.7)	6 (50.0)	1 (8.3)	-	-	4.33 (มากที่สุด)
4.การตรวจสอบการดำเนินโครงการในแต่ละขั้นตอนมีคณะกรรมการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนร่วมอยู่ด้วย จนการดำเนินโครงการแล้วเสร็จ	1 (8.3)	10 (83.3)	1 (8.3)	-	-	4.00 (มาก)
5.มีการประเมินผลการดำเนินโครงการก่อสร้างฯ เป็นไปอย่างเป็นระบบ	-	8 (66.7)	4 (33.3)	-	-	3.67 (มาก)
6.มีการนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างฯ มาปรับปรุง	-	5 (41.7)	7 (58.3)	-	-	3.42 (มาก)
ค่าเฉลี่ยรวม						3.86 (มาก)

จากตารางที่ 4.12 ผลการศึกษาพบว่า ในการใช้จ่ายงบประมาณดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานขององค์การบริหารส่วนตำบลปอแก้ว มองในด้านกระบวนการ (PROCESS) พนักงานกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดเห็นว่า มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ภาคประชาชนได้มีโอกาส เข้าร่วมตรวจสอบการดำเนินโครงการก่อสร้างฯ ทุกโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด การตรวจสอบการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานในแต่ละขั้นตอนมีคณะกรรมการดำเนินงานร่วมอยู่ในแต่ละขั้นตอนจนการดำเนินโครงการแล้วเสร็จ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 โครงการก่อสร้างถนนและสะพานขององค์การบริหารส่วนตำบลปอแก้ว มีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน และดำเนินโครงการเป็นไปตามแผนที่วางไว้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ มีการประเมินผลการดำเนินโครงการก่อสร้างฯ เป็นไปอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 โดยมีการนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างถนนและสะพาน มาปรับปรุง อยู่ในระดับมาก

สรุป ประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ มองในด้านกระบวนการ (PROCESS) ขององค์การบริหารส่วนตำบลปอแก้ว จังหวัดลำปาง โดยคิดจากค่าเฉลี่ยรวมแล้วจะอยู่ที่ระดับ มาก คือ 3.86 โดยกลุ่มพนักงานผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ มองว่าการดำเนินงานในด้านต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น มีกฎหมายและระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ขั้นตอนในการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน ประกอบกับมีหนังสือสั่งการ หนังสือชักจูงความเข้าใจในการดำเนินการ หนังสือแจ้งการตอบข้อหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดลำปาง และอำเภอเมืองลำปาง เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของพนักงานในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการจัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานเป็นประจำต่อเนื่องตลอดปีงบประมาณ

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามด้านผลผลิต (PRODUCT)

ด้านผลผลิต (PRODUCT)	ระดับของความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
1.อบต.บ่อแฮ้ว สามารถดำเนินโครงการก่อสร้างฯ ได้ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด	-	9 (75.0)	3 (25.0)	-	-	3.75 (มาก)
2.อบต.บ่อแฮ้ว สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เพิ่มขึ้น	-	4 (33.3)	8 (66.7)	-	-	3.33 (ปานกลาง)
3.อบต.บ่อแฮ้ว สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้เพิ่มขึ้น	-	8 (66.7)	4 (33.3)	-	-	3.67 (มาก)
4.อบต.บ่อแฮ้ว มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเพิ่มขึ้น	-	7 (58.3)	5 (41.7)	-	-	3.53 (มาก)
5.อบต.บ่อแฮ้ว สามารถสร้างถนนและสะพาน ในพื้นที่ให้กับประชาชนได้ตรงตามแผนที่กำหนดไว้	-	11 (91.7)	1 (8.3)	-	-	3.92 (มาก)
6.ประชาชนในพื้นที่ได้รับความสะดวกสบายมากขึ้น จากการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานในหมู่บ้าน	1 (8.3)	8 (66.7)	3 (25.0)	-	-	3.83 (มาก)
ค่าเฉลี่ยรวม						3.67 (มาก)

จากตารางที่ 4.13 ผลการศึกษาพบว่า ในการใช้จ่ายงบประมาณดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว มองในด้านผลผลิต (PRODUCT) พนักงานกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดเห็นว่า มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว สามารถสร้างถนน และสะพาน ในพื้นที่ให้กับประชาชนได้ตรงตามแผนที่กำหนดไว้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ประชาชนในพื้นที่ ได้รับความสะดวกสบายมากขึ้น จากการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานภายในหมู่บ้าน อยู่ในระดับมาก ความสามารถในการดำเนินโครงการก่อสร้าง ได้ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้เพิ่มขึ้น มีจำนวนเส้นทางคมนาคมที่สะดวกปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เพิ่มขึ้นนั้น อยู่ในระดับปานกลาง

สรุป ประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ มองในด้านผลผลิต (PRODUCT) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว จังหวัดลำปาง โดยคิดจากค่าเฉลี่ยรวมแล้วจะอยู่ที่ระดับ มาก คือ 3.67 โดยพนักงานผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ มองว่า การดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพาน ถือเป็นสิ่งที่ปรากฏให้ประชาชนมองเห็นอย่างเป็นรูปธรรม เห็นผลเร็ว และมีความชัดเจนมากกว่าการดำเนินโครงการในด้านอื่นๆ เช่น โครงการส่งเสริมและฝึกอาชีพให้กับกลุ่มแม่บ้านหรือกลุ่มเกษตรกร ที่เห็นผลช้า และบางครั้งไม่ได้รับการตอบรับจากประชาชนมากเท่าที่ควร ดังนั้น การที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว ได้มีการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานเท่ากับเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนที่ชัดเจนและประชาชนส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างแท้จริง และบรรลุวัตถุประสงค์ที่หน่วยงานตั้งเป้าหมายไว้

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและ สะพานตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้วของผู้ตอบ แบบสอบถามกลุ่มพนักงานผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว

การประเมินผลแบบ CIPP MODEL	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
ด้านสภาพแวดล้อม (CONTEXT)	3.67 (มาก)
ด้านปัจจัยนำเข้า (INPUT)	3.66 (มาก)
ด้านกระบวนการ (PROCESS)	3.86 (มาก)
ด้านผลผลิต (PRODUCT)	3.67 (มาก)
ค่าเฉลี่ยรวม	3.71 (มาก)

จากตารางที่ 4.14 ผลการประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณดำเนินโครงการก่อสร้างถนน และสะพานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว จังหวัดลำปาง โดยใช้รูปแบบการประเมินผล แบบซีไอพีโมเดล (CIPP MODEL) ประเมินผลใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม (CONTEXT) ด้าน ปัจจัยนำเข้า (INPUT) ด้านกระบวนการ (PROCESS) และด้านผลผลิต (PRODUCT) รวมถึง ผลกระทบโครงการ พบว่า การใช้จ่ายงบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2552 ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมแล้ว มีประสิทธิผลอยู่ใน ระดับมาก คิดจากค่าเฉลี่ยรวมแล้ว อยู่ที่ 3.71

3.ผลการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างประชาชน ที่ได้รับผลจากดำเนินโครงการตามข้อบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2552 ประกอบด้วย

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละจำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	203	55.80
หญิง	161	44.20
รวม	364	100.00

จากตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปจำแนกตาม เพศผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 55.80 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 44.20

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละจำแนกตามอายุ

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 ปี	71	19.50
31 – 40 ปี	115	31.60
41 – 50 ปี	131	35.99
51 ปีขึ้นไป	47	12.91
รวม	364	100.00

จากตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปจำแนกตาม อายุผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.99 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.60 อายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.50 และอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.91 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละจำแนกตามระดับการศึกษา

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	60	16.50
มัธยมศึกษาตอนต้น	20	5.50
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	30	8.20
ปวช./ปวส. หรือเทียบเท่า	111	30.50
ปริญญาตรี	112	30.80
สูงกว่าปริญญาตรี	31	8.50
รวม	364	100.00

จากตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปจำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 30.80 รองลงมาเป็น การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 30.50 ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16.50 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี คือ ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 8.50 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 8.20 และ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 5.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปจำแนกตามอาชีพ

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	53	14.60
พนักงานรัฐวิสาหกิจ/บริษัทเอกชน	100	27.50
เกษตรกร	62	17.00
รับจ้าง	88	24.20
ค้าขาย, ธุรกิจส่วนตัว	34	9.30
นักเรียน/นักศึกษา	15	4.10
อื่นๆ	12	3.30
รวม	364	100.00

จากตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประกอบอาชีพเป็นพนักงาน รัฐวิสาหกิจ/บริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 27.50 รองลงมาได้แก่ ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็น ร้อยละ 24.20 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 17.00 ประกอบอาชีพรับราชการ คิดเป็น ร้อยละ 14.60 ประกอบอาชีพค้าขายหรือทำธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 9.30 เป็นนักเรียนนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 4.10 และประกอบอาชีพอื่นๆ คือ แม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 3.30 ตามลำดับ

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในด้านผลผลิต

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นต่อการดำเนิน โครงการ ก่อสร้างถนนและสะพานตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล บ่อแฮ้ว ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามด้านผลผลิต (PRODUCT)

ด้านผลผลิต (PRODUCT)	ระดับของความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
1.การก่อสร้างถนนและสะพานของ อบต.บ่อแฮ้ว สามารถตอบสนอง ต่อความต้องการของประชาชน	91 (25.0)	245 (67.3)	28 (7.7)	-	-	4.17 (มาก)
2.การก่อสร้างถนนและสะพาน ของอบต.บ่อแฮ้ว สามารถแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนให้กับ ประชาชนในพื้นที่	83 (22.8)	255 (70.1)	23 (6.3)	3 (0.8)	-	4.15 (มาก)
3. การก่อสร้างถนนและสะพาน ของอบต.บ่อแฮ้ว สามารถขยาย เส้นทางในการส่งผลผลิตทาง การเกษตรได้รวดเร็วยิ่งขึ้น	76 (20.9)	248 (68.1)	37 (10.2)	3 (0.8)	-	4.09 (มาก)

ด้านผลผลิต (PRODUCT)	ระดับของความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (แปดผล)
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
4. การก่อสร้างถนนและสะพานของอบต.บ่อแฮ้ว ทำให้การสัญจรไป-มา มีความสะดวกขึ้น	111 (30.5)	224 (61.5)	29 (8.0)	-	-	4.23 (มากที่สุด)
5. การก่อสร้างถนนและสะพานของอบต.บ่อแฮ้ว ส่งผลให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่มากขึ้น	103 (28.3)	246 (67.6)	14 (3.8)	1 (0.3)	-	4.24 (มากที่สุด)
6. การก่อสร้างถนนและสะพานของอบต.บ่อแฮ้ว ทำให้เกิดเสียงดังรบกวนจากการเพิ่มปริมาณจำนวนรถที่สัญจรไป-มาในหมู่บ้านมากขึ้น	30 (8.2)	84 (23.1)	24 (6.6)	205 (56.3)	21 (5.8)	2.72 (ปานกลาง)
7. การก่อสร้างถนนและสะพานของอบต.บ่อแฮ้ว ทำให้ปัญหาจราจรในพื้นที่ลดลง	92 (25.3)	190 (52.2)	32 (8.8)	49 (13.5)	1 (0.3)	3.89 (มาก)
8. การก่อสร้างถนนและสะพานของอบต.บ่อแฮ้ว ทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยวในพื้นที่เพิ่มขึ้น	64 (17.6)	103 (28.3)	29 (8.0)	168 (46.2)	-	3.17 (ปานกลาง)
ค่าเฉลี่ยรวม						3.83 (มาก)

จากตารางที่ 4.19 ผลการศึกษาพบว่า ในการใช้จ่ายงบประมาณดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว มองในด้านผลผลิต ประชาชนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นว่า มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ การก่อสร้างถนนและสะพานของ องค์การ

บริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว ส่งผลให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่มากขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับมากที่สุด รวมถึงทำให้การสัญจรไป-มา มีความสะดวกขึ้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนในพื้นที่ เท่ากับ 4.15 และสามารถขยายเส้นทางในการส่งผลผลิตทางการเกษตรได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.09

ขณะเดียวกัน ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมองว่า การก่อสร้างถนนและสะพานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว ทำให้เกิดเสียงดังรบกวนจากการเพิ่มปริมาณจำนวนรถที่สัญจรไป-มาในหมู่บ้านมากขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 การก่อสร้างถนนและสะพาน ทำให้ปัญหาการจราจรในพื้นที่ลดลง อยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.89 ขณะเดียวกัน มองว่าการก่อสร้างถนนและสะพานดังกล่าวทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยวในพื้นที่เพิ่มขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง

สรุป ประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ มองในด้านผลผลิต ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว จังหวัดลำปาง โดยคิดจากค่าเฉลี่ยรวมแล้วจะอยู่ที่ระดับ มาก คือ 3.83 โดยประชาชนส่วนใหญ่มองว่าการก่อสร้างถนนและสะพานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว นั้น สามารถตอบสนองต่อความต้องการของพวกเขา และเป็นสิ่งที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของพวกเขาอย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรม ประชาชนส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันไม่ใช่เฉพาะประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น เพราะการก่อสร้างถนนและสะพานดังกล่าวได้เชื่อมโยงเส้นทางของแต่ละหมู่บ้านไว้ด้วยกัน จึงทำให้ประชาชนพึงพอใจกับการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินการดังกล่าว

4.ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว ประกอบด้วย

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละจำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	6	85.71
หญิง	1	14.29
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปจำแนกตามเพศผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 85.71 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 14.29

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละจำแนกตามอายุ

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
31 – 40 ปี	1	14.28
41 – 50 ปี	4	57.14
51 ปีขึ้นไป	2	28.57
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปจำแนกตาม อายุผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.14 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28.57 และ อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.28 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละจำแนกตามระดับการศึกษา

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	4	57.14
สูงกว่าปริญญาตรี	3	42.86
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปจำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 57.14 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี คือ ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 42.86

ตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปจำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
2 – 5 ปี	3	42.86
6 ปี ขึ้นไป	4	57.14
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปจำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ผู้บริหาร ส่วนใหญ่มีระยะเวลาปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาได้แก่ ระยะเวลา 2- 5 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 42.86

4.2 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณตาม **ข้อบัญญัติ**
 งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว โดยใช้วิธีการประเมินแบบ
 CIPP Model มาเป็นตัวกำหนดคำถาม ใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้าน
 กระบวนการ และด้านผลผลิต

สามารถสรุปประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณตามข้อบัญญัติ
 งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้วได้ ดังนี้

(1) ด้านสภาพแวดล้อม (CONTEXT)

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร สรุปได้ว่า ในด้านของนโยบายนั้น ผู้บริหารท้องถิ่นจะมีการ
 กำหนดและทบทวนนโยบายที่มีอยู่ เพื่อให้มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายของการ
 พัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากนโยบายได้ถูกกำหนดขึ้น โดยผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อ ใช้เป็นทิศทางในการ
 ดำเนินงาน ดังนั้น การกำหนดนโยบายจะทำให้วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ
 ผู้บริหารท้องถิ่น มากขึ้น ซึ่งรวมไปถึงการกำหนดนโยบายให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของ
 หน่วยงาน ที่จะทำให้อัตลักษณ์การบริหารงานภายในองค์กรมีประสิทธิภาพ สอดรับแนวทางการ
 พัฒนา ทั้งภายในและภายนอกองค์กร อย่างไรก็ตาม การกำหนดนโยบาย และวิสัยทัศน์ของ
 หน่วยงาน มีผลต่อการใช้จ่ายงบประมาณ ในด้านการพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างมาก กล่าวคือ นโยบาย
 และวิสัยทัศน์ จะถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพิจารณาจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ
 องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว ในการนำโครงการหรือกิจกรรมมาบรรจุไว้ในข้อบัญญัติ
 งบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อให้กระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นไปด้วย
 ความรอบคอบ และบรรลุจุดมุ่งหมายของการพัฒนาท้องถิ่น

ในด้านสภาพความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เป็นสิ่งที่ผู้บริหารท้องถิ่น
 ให้ความสำคัญก่อนเสมอ ทั้งนี้ เพื่อจะนำมาใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจใช้จ่ายงบประมาณ
 ดำเนินการในแต่ละโครงการหรือกิจกรรม ทั้งนี้เพราะงบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับส่วนใหญ่มาจาก
 การจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมจากประชาชน รวมไปถึงงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจาก
 หน่วยงานภาครัฐ ดังนั้น การจะใช้จ่ายงบประมาณให้ได้คุ้มค่าและสมประโยชน์ของทั้งประชาชน
 และหน่วยงานจึงต้องมีความสอดคล้องและเป็นธรรม ตลอดจนอยู่ภายใต้ขีดความสามารถทาง
 ทรัพยากรทางการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นสำคัญ

(2) ด้านปัจจัยนำเข้า (TNP/PUT)

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร สรุปได้ว่า งบประมาณของหน่วยงานมีผลต่อการตัดสินใจดำเนินโครงการหรือกิจกรรมด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ถนนและสะพาน) กล่าวคือ ในการจัดงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว นั้น จะมีการ ตรวจสอบและแบ่งประเภทโครงการหรือกิจกรรมด้านโครงสร้างพื้นฐาน ออกเป็น 3 ระดับ กล่าวคือ หนึ่ง เป็นโครงการที่หน่วยงานดำเนินการเองหรือหน่วยงานมีขีดความสามารถทั้งในด้านกำลังเงิน กำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ และความรู้ทางการบริหารจัดการที่หน่วยงานจะดำเนินการได้เอง สอง โครงการที่หน่วยงานอุดหนุนให้หน่วยงานอื่นดำเนินการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เนื่องจากเป็นงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล (พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม) แต่องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถหรือไม่ประสงค์ดำเนินการ จึงมอบให้หน่วยงานอื่น ดำเนินการแทน โดยการตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้ตามระเบียบวิธีการของทางราชการ (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล) สาม โครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น และภาคเอกชน เนื่องจากเป็นโครงการใหญ่หรือเป็นโครงการที่เกินศักยภาพของหน่วยงาน รวมถึงโครงการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โครงการไทยเข้มแข็ง เป็นต้น จากนั้นจึงนำโครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ในขีดความสามารถขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว มาบรรจุไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ทั้งนี้ผู้บริหารได้คาดหวังว่าการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมด้านโครงสร้างพื้นฐาน(ถนนและสะพาน) จะสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของการพัฒนาท้องถิ่น คือ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม ขณะเดียวกันความพึงพอใจของประชาชนล้วนมีผลต่อการตัดสินใจใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีประชาชนอยู่หนาแน่นหรือเป็นเขตพื้นที่เมือง พื้นที่เกษตรกรรม เป็นต้น จะถูกนำมาพิจารณาพร้อมด้วย อย่างไรก็ตาม การร้องเรียน ข้อเสนอแนะ ความต้องการ หรือปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน จะถูกผู้บริหารนำมาใช้พิจารณาประกอบเป็นแนวทางในการตัดสินใจดำเนินโครงการหรือกิจกรรมลงในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี จึงอาจกล่าวได้ว่า ในการพิจารณาคัดเลือกโครงการของผู้บริหารท้องถิ่นนั้น เริ่มจากโครงการหรือกิจกรรมที่มีความจำเป็นเร่งด่วน จากนั้นจึงเป็นเรื่องของขีดความสามารถทางทรัพยากรการบริหารของหน่วยงาน ได้แก่ เงินหรืองบประมาณทั้งจากภายในและภายนอกหน่วยงาน คนซึ่งรวมถึงผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานในหน่วยงาน ประชาชนในท้องถิ่น วัสดุอุปกรณ์รวมถึงเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องจักร อาคารสถานที่ที่จะสามารถนำมาใช้ในการบริหาร

จัดการท้องถิ่นให้เกิดการพัฒนาสูงสุด เป็นต้น และสุดท้ายคือความเชื่อมโยงของโครงการหรือกิจกรรม กับระยะเวลาที่จะดำเนินการ กล่าวอีกนัยหนึ่ง บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน ถือเป็นทรัพยากรทางการบริหารที่มีความจำเป็นและมีผลต่อการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมด้านโครงสร้างพื้นฐาน รวมไปถึงศักยภาพทางการบริหารที่มีความเป็นเอกภาพ ย่อมนำมาซึ่งการบรรลุจุดมุ่งหมายของการพัฒนาท้องถิ่น

(3) ด้านกระบวนการ (PROCESS)

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร สรุปได้ว่า ผู้บริหารท้องถิ่นทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ ได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวคือ ผู้บริหารท้องถิ่นฝ่ายการเมือง เป็นผู้พิจารณาตัดสินใจเลือกโครงการหรือกิจกรรมด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ถนนและสะพาน) มาบรรจุไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมทั้งเป็นผู้เสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อให้สภาท้องถิ่นและนายอำเภอซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลพิจารณาอนุมัติให้ความเห็นชอบ และประกาศใช้เป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลในปีงบประมาณต่อไป ขณะเดียวกัน ผู้บริหารฝ่ายประจำ เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบ วิเคราะห์ พร้อมกับจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล เสนอให้ผู้บริหารฝ่ายการเมืองพิจารณาอนุมัติงบประมาณและนำเสนอให้สภาท้องถิ่นพิจารณาต่อไปตามระเบียบวิธีการของทางราชการกำหนด (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล) ทั้งนี้ผู้บริหารท้องถิ่นทั้งสองฝ่ายต่างมีแนวทางในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เกิดความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทุกหมู่บ้าน โดยนำปัญหาและความต้องการของประชาชนที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาตำบลสามปีมาใช้เป็นกระบวนการในการพิจารณา เพราะในแผนพัฒนาตำบลสามปีนั้น ได้มีการจัดเรียงลำดับความสำคัญความจำเป็นเร่งด่วนของแต่ละหมู่บ้านมาบรรจุไว้ในระดับหนึ่งแล้ว นอกจากนี้ ขั้นตอนการได้มาโครงการ ไม่ว่าจะเป็น โครงการหรือกิจกรรมที่ผ่านการประชาคมในระดับตำบลและหมู่บ้านมาแล้ว โครงการหรือกิจกรรมที่เป็นปัญหาความจำเป็นเร่งด่วนหรือฉุกเฉิน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการตัดสินใจใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ เพราะไม่ว่าจะเป็นปัญหาใดก็ตาม หากเพื่อต้องการบรรลุจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นสำคัญแล้วย่อมได้รับการพิจารณาจากผู้บริหารทั้งสิ้น

นอกจากนี้ พบว่า ปัญหาและความต้องการของประชาชน ได้ถูกผู้บริหารนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี กล่าวคือ ผู้บริหารได้มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา โดยใช้วิธีการ Rating Scales มาเป็นเกณฑ์ในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา รวม 5 เกณฑ์ ประกอบด้วย ขนาดของกลุ่มคนที่ได้รับประโยชน์ ความร้ายแรงและเร่งด่วนของปัญหา

ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การยอมรับร่วมกันของชุมชน และ ความเป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหาหรือการดำเนินการ ทั้งนี้ผู้บริหารเล็งเห็นว่า โครงการหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการ นั้นมีความหลากหลาย จึงต้อง มีการ พิจารณากิจกรรมที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา จึงต้องมีการกำหนดอย่างรอบคอบ เพื่อให้ได้โครงการ หรือกิจกรรมที่ครบถ้วน ซึ่งอาจจะมีทั้งโครงการ หรือกิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง โครงการ หรือกิจกรรมที่ร่วมดำเนินการกับหน่วยงานอื่น หรือโครงการ หรือ กิจกรรมที่หน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ หรือกิจกรรม จะมีการพิจารณาทั้งภายในได้แนวทางเดียวกัน กับหน่วยงาน และระหว่างแนวทางการพัฒนา ตลอดจนพิจารณาถึงความเชื่อมโยงของโครงการหรือกิจกรรมทั้งในด้านกระบวนการดำเนินงาน และในด้านของผลการดำเนินการ อันจะนำไปสู่การพิจารณาคัดเลือกโครงการหรือกิจกรรมจากความจำเป็นเร่งด่วนภายใต้ขีดความสามารถทางทรัพยากรการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีความเชื่อมโยงของกิจกรรม และระยะเวลาที่จะดำเนินการ และนำโครงการหรือ กิจกรรมที่ถูกเลือกนั้นมาบรรจุไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม กับแนวทางการพัฒนาของท้องถิ่น

(4) ด้านผลผลิต (PRODUCT)

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสรุปได้ว่า ก่อนการตัดสินใจใช้จ่ายงบประมาณดำเนินโครงการหรือกิจกรรมด้าน โครงสร้างพื้นฐาน (ถนนและสะพาน) ผู้บริหารท้องถิ่นได้ตั้งเป้าหมายความสำเร็จของโครงการหรือกิจกรรมไว้ คือ การที่องค์กรบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้วซึ่งเป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นและมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้สำเร็จเป็นสำคัญ รวมถึงสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ประชาชนต้องการหรือร้องขอ เสริมสร้างโครงการหรือกิจกรรมที่มีศักยภาพให้กับท้องถิ่น ที่ผ่านมานั้นผู้บริหารท้องถิ่นมองว่าเป้าหมายแห่งความสำเร็จของโครงการหรือกิจกรรมที่ได้ตั้งเป้าไว้ นั้น ได้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนอย่างแท้จริงแล้ว ทั้งนี้ จากการที่ผู้บริหารได้ลงพื้นที่ปฏิบัติงานบ่อยครั้งและมีการพบปะพูดคุยกับประชาชนที่ได้รับผลจากการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ปรากฏว่าประชาชนส่วนใหญ่ต่างให้การสนับสนุนและยอมรับการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนและสะพานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว ด้วยดีมาตลอด

อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมของหน่วยงานทั้งก่อนและหลัง
 ดำเนินการ ผู้บริหารท้องถิ่นได้มองถึงผลกระทบหรือผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการใช้จ่ายงบประมาณ
 ทั้งก่อนและหลังดำเนินการ โดยตลอด ซึ่งนอกจากจะปรากฏในรูปของการทบทวนแผนพัฒนาตำบล
 สามปีทุกปีแล้ว ยังรวมไปถึงการทบทวนนโยบายของผู้บริหารให้สอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่น
 อีกด้วย โดยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (หรือ เรียกว่า SWOT Analysis)
 ทั้งนี้ ก่อนดำเนินโครงการ ผู้บริหารได้มองเห็นผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อ
 ดำเนินโครงการหรือกิจกรรม โดยมองว่าเมื่อมีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดๆก็ตามที่เกิด
 ขึ้นมาจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่นั้นๆ แล้ว ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ต่างได้รับ
 ประโยชน์จากโครงการหรือกิจกรรมนั้น ไม่น่าก็น้อย ขณะเดียวกัน ได้มองถึงผลกระทบของ
 โครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการนั้นทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและ
 วัฒนธรรม ทั้งนี้ส่วนใหญ่จะมองผลกระทบในด้านเศรษฐกิจของท้องถิ่นเป็นสำคัญ

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคจากการใช้จ่ายงบประมาณตาม ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว พ.ศ.2552

สามารถสรุปประเด็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการใช้จ่ายงบประมาณตามข้อบัญญัติ
 งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว ดังนี้

(1) ด้านสภาพแวดล้อม (CONTEXT)

สรุปได้ว่า ปัญหาความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ได้ส่งผลต่อการจัดสรร
 ภาษีค่าธรรมเนียมอากรต่างๆ จากหน่วยงานภาครัฐแล้ว ยังมีความเชื่อมโยง ไปถึงการจัดเก็บภาษี
 และรายได้ของท้องถิ่นร่วมด้วย กล่าวคือ สภาพเศรษฐกิจที่มีความผันผวน ขึ้นลงตามกระแส
 เศรษฐกิจโลกในปัจจุบัน ทำให้ผลการจัดเก็บรายได้ของหน่วยงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้
 ประกอบกับความไม่มั่นคงทางการเมืองมีการเปลี่ยนรัฐบาลหลายชุดหรือกรณีการเกิดปัญหาความ
 ขัดแย้งทางการเมืองระดับประเทศ ล้วนส่งผลต่อการตัดสินใจใช้จ่ายงบประมาณดำเนินโครงการ
 หรือกิจกรรมในพื้นที่เป็นอย่างมาก กล่าวคือ เกิดความไม่แน่นอนในการจัดสรรงบประมาณจาก
 หน่วยงานภาครัฐ เกิดความล่าช้าในการจัดสรรหรือโอนเงินงบประมาณให้กับท้องถิ่นเพื่อ
 ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล ส่งผลต่อการตัดสินใจดำเนินโครงการหรือกิจกรรมให้กับ
 ประชาชนในพื้นที่ด้วยเกิดความเล็งหรือความไม่แน่นอนในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณ
 ให้กับท้องถิ่น

(2) ด้านปัจจัยนำเข้า (INPUT)

สรุปได้ว่า งบประมาณซึ่งเป็นเงินรายได้ของหน่วยงานที่ได้มาจากการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียม รวมไปถึงภาษีหรือค่าธรรมเนียมที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลเพื่อนำมาจัดสรรเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว ยังคงเป็นปัญหาและอุปสรรคของการใช้จ่ายงบประมาณ เพราะสภาพปัญหาความเดือดร้อน ของประชาชนในพื้นที่มีมาก แต่องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณ ที่มีไม่เพียงพอหรือไม่มีขีดความสามารถทางทรัพยากรทางการบริหารได้อย่างเต็มที่

(3) ด้านกระบวนการ (PROCESS)

สรุปได้ว่า การยอมรับร่วมกันของชุมชน เพราะปฏิเสธไม่ได้ว่าทุกชุมชนต่างมีความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองอย่างเท่าเทียมและเสมอภาคกัน แต่ด้วยงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด จึงทำให้หน่วยงานไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในทุกพื้นที่ได้อย่างเท่าเทียมกันทุกพื้นที่ เป็นภาระที่ผู้บริหารจะต้องชี้แจงให้กับชุมชนได้รับทราบถึงปัญหาทรัพยากรทางการบริหารขององค์กร พร้อมทั้งแสดงให้เห็นถึงแนวทางการวิเคราะห์ว่าปัญหาใดที่ควรได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วนและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทั้งองค์กรและชุมชน

ส่วนที่ 4 ผลกระทบจากการใช้จ่ายงบประมาณตาม ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว พ.ศ.2552

สรุปได้ว่า การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมด้าน โครงสร้างพื้นฐาน(ถนนและสะพาน) ก่อให้เกิดผลกระทบจากการใช้จ่ายงบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี กล่าวคือ การก่อสร้างถนนและสะพานได้ก่อให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการที่ต้องตั้งงบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการบำรุงรักษา ซ่อมแซมถนนและสะพานที่จะต้องมีการเสื่อมสภาพหรือเสื่อมโทรมลงจากการใช้งานเป็นประจำและต่อเนื่อง ซึ่งบางครั้งในด้านทรัพยากรทางการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว มีจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งบประมาณที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมด้าน โครงสร้างพื้นฐาน(การก่อสร้างถนนและสะพาน) เมื่อรวมกับการตั้งงบประมาณในการซ่อมแซมบำรุงรักษาที่ดินและสิ่งก่อสร้างอยู่ในวงเงินงบประมาณที่ใกล้เคียงกัน ขณะเดียวกันผลกระทบจากการดำเนิน โครงการหรือกิจกรรมด้าน โครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะการก่อสร้างถนนและสะพานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้วนั้น ทำให้เกิดเส้นทางคมนาคมเพิ่มขึ้นแม้จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่ แต่ได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นในพื้นที่ เช่น การเพิ่มปริมาณของจำนวนรถยนต์ รถบรรทุก ในพื้นที่ การเกิดมลพิษ

ทางเสียเนื่องจากจำนวนรถยนต์ รถบรรทุกที่เพิ่มมากขึ้น ขณะเดียวกันในส่วนของผู้ได้รับประโยชน์จากเส้นทางที่เพิ่มมากขึ้นมองว่า การที่เส้นทางมีเพิ่มขึ้นนั้นเป็นประโยชน์ในการเดินทาง ประกอบอาชีพ โดยเฉพาะชาวนาชาวสวนชาวไร่ และพ่อค้าแม่ค้า ที่เดิมต้องใช้เส้นทางอ้อมเมือง ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการเดินทาง โดยเฉพาะค่าน้ำมันรถ แต่ต่อมาเมื่อมีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมด้านโครงสร้างพื้นฐาน(โครงการก่อสร้างถนนและสะพาน)ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้วแล้ว ทำให้ไม่ต้องขับรถอ้อมเมือง ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางมากขึ้น มีเงินเก็บออมเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันปริมาณนักท่องเที่ยวในพื้นที่แม้จะไม่มากนักแต่มีจำนวนเพิ่มขึ้นกว่าเดิม อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้วได้มีการขยายเส้นทางจราจรให้กว้างขวางขึ้น ซึ่งเห็นได้จากจำนวนรถโดยสารปรับอากาศที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่ของแต่ละหมู่บ้าน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved